

Ofráður fyri politiska ómegd

Oddagrein

TAD kom mongum og serstakliga starvsfólkunum á Strandferðsluni dátt við at hoyra, at stjórni á SL varð suspenderaður.

NÚ er so lítið komið fram í hesum máli, at tað er skeiðt í lotuni at gera stórvegis viðmerkingar. Vit vita ikki, hvi stjórni hevur fingið sekk, men tað ljóðar, at hetta hevur møguleika við yvir trekk á játtanini at gera. Also nakad, sum fyrr var vanlig mannagongd á øllum almennum stovnum, men sum nú ikki longur verður góðtikið. Áhugavert verður nú at vita, um henda nýggja mannagongdin eisini fer at raka allar aðrar stovnsleiðarar, sum ikki hava megnad at halda játtanina.

HETTA er so ikki fyrstu ferð, at Sámál Petur í Grund koyrir ella niðurger almennar stjórar. Sama mannagongd varðbrúkt yvir fyri stjóranum á Atlantisflog og stjóranum á Telefonverkinum. Tað hendi eisini á Almennastovnum, men er tað longri síðani. Um tað er av tilvild ella ikki skulu vit ikki siga, men tað visir seg, at allir umrøddu stjórar eru fólk, sum hava havt eitthvørt tilknýti til javnaðar flokk. Tummas Arabo er tann triði stjórni við slíkum tilknýti, sum fær sekk frá Sámál Petur í Grund. Vit siga ikki, at politisk litur in er orsök, men vilja tað vísa á hesa sannroynd.

SPURNINGURIN vit vilja reisa í hesum seinasta málinum er, um ikki almennir stovnsleiðarar verða ofráðir fyri ómegdina hjá politikarum og her serliga politisku leiðsluni í landinum. Soleiðis sum vit hava skilt tað hevur SL verið ein væl rikin stovnur undir verandi leiðslu. Vit vita, at hann sum stjórni hevur verið sera væl dæmdur, tí hann althvørt hevur verið reidiligur og givið stovninum nýggjan íblástur.

SPURNINGURIN er um ikki Tummas Arabo er vorðin gjørdur til syndabukk fyri tað atgerðarloysi, sum hevur valdað millum politikararnar nettup á samferðslu-økinum! Er sannleikin ikki tann, at S tranðferðslan er vorðin niðurbjórð av politikarunum seinastu mongu árinum, um somu tíð sum politikarar hava sett leiðsluni ómögulig krav, lagt seg út í ferðaeftirlit og í tíð og úrtíð? Og tað gav at bita undir figgjarlógir viðgerðini. SL-stjórni vildi hækka ferðaseðluprísirnar fyri at kunna ganga krøvnum hjá somu politikarunum, sum ikki vildu hækka játtana til stovnin, á møti. Bombastisk úttalislíni hjá talsmanni fólkaflokksins Jør gen Niclasen eru besta dæmi um hetta politiska „vanvíd“, har tú fyrst sigur „í kortane“ til prishækkingar og harnæst krevur eina enn betri tænastu. Hetta er misseran - tvs. politiski leikluturin - í einum nóturhyki! Og tað skulu stovnsleiðarar nú svíða fyri! Fy for den..

ER ikki júst lýkilin til alla hesa gátu, har almennur stjórni í bráðliggi verður settur úr starvi, politisk ómegd! Trupulleikin er manglandi játtan saman við einum skilaleysum kravi frá politikarum um, at stovnarir skulu geva eina enn betri service. Er tað nakar, ið eigur at fáa sekk, so er tað politikarinn, sum hava ábyrgdina av málsøkinum og ikki tann stovnsleiðarin, sum hevur roynt bæði at varðveita ta tænastu, sum politikarar nír krevja av honum og so at halda ta látturligu játtan, sum somu politikarar vilja lata honum.

TAD loysir ongan trupulleika at ger a stovnsleiðarar til syndabukkar og kappu hævdið av teimum. Tað einasta, ið kann loysa slík mál, er at geva stovnum eina játtan, sum svarar til krøvini til somu stovnar. Vit minnst Almennastovnum. Har misti ein stjórni starvið. Politikarar kravdu tað ómöguliga av stovninum og stjórnanum, men vildu als ikki lur ta, tá stjórni bað teir jatta neyðugu pengarnar fyri at kunna realisera krav teirra. Ímyndið tykkum støðuna, um SL-stjórni kutaði av turalatunum hjá SL-skipunum fyri at halda játtanina ella leigði niður rutur. Tað var alternativ. Tað seinasta orðið er vónandi ikki sagt í hesum máli. Ein almennur stovnsleiðari er ofráður fyri ómegdina hjá hansara egna arbeiðsgevara. Hvat er hetta fyri vald vit hava givið ávisum politikarum! Tað mesta, ið SL-stjórni átti at fingið, var ein nús fyri ikki at hava lagt niður t.d. Skála-fjarðarsiglingina.

Sosíalurinn

Lesarabrøv

Útróðrarflotin - politiskir jonglørar

Útróðrarflotin er í dag skerður so nógv, so at hann ikki hóðrar undan. Ikki eru natúrkreftirnar tann størsti meinbogi so sum vindur, streymur og fiskur. Nei tann størsti meinbogi fyri útróðrarflotan er politiskir jonglørar og fylgisneytar teirra, sum hava fingið øll natúrlig begreip til ein vavgreyttan líka. Av berari náði fingur útróðrarmenn nørur fiskiloyvi fyri í ár. Batar yvir 15 tons 101 dag í 15 mánar, bátar undir 15 tons 70 dagar í 9 mánar. Teir nevndu eru diskrimineraði, við tað at teir ikki hava loyvi at fiska sunnu- og halgidagar, og stóðan í dag hjá 1/3 av bátunum ongar dagar hava til í mars 97. Hvat er ætlanin at gera við hesar menn, sum glíða úr øllum skipanum? Hetta er so loysin sum reguleringsklíkan hevur gjørt fyri útróðrarflotan, alt ímeðan paroyðar og sterkar kreftir vilja hava skittarnar inn aftur.

Eitt nevna menn vinnu-nevndina, sum hevur vavt lógir, reglugerðir og dagar í ein ellibita. Eitt er at teir sjálvir ikki eru samdir um hvat er galdandi, men sjálvst teir visu heysarnir finna ikki út av tí. Her verður sipað til klaguna frá Hendrik Old sum er 3 mánar gomul, og onki svar komið enn, sikken ein komedia úttan líka.

Og um ikki annað hendur nú, mugu útróðrarmenn liva við sum royndarleyslatnir smákriminellir við telefonfráboðan um árla og síla, vikuseðlum og avreiðingar-seðlum við, soleiðis verða útróðrarmenn huggreiddir í dag. Uppá hægsta tíð kom ein minstulønarskipan í verk, alt gott um hana, ein vælskipan. Men teir sum

umsita hana, gera sum teimum lystir við reglugerðum og úgjaldið, sum verður útgjaldið upp til mánað ovseint, tað hoyrir onga staðni heima í dag. Ein vinnu-nevndarlímur, Óli Jacobsen av navni gloypir úttan iva loysnina hjá landsstýrinum, sum alt annað.

Hvat siga limirnir hjá honum, sum hava tuskast á havinum frá teir vóru 14 ár, og nú tá árinu koma, hava ætlanir um at leggja heima at rógva út, og fáa eitt náðiloyvi úr Tinganesi, onga avreiðing, hettar er so ætlanin at seta í verk í 1997. Tað sær út sum panikkur er á teimum stýrandi viðvíkjandi útróðrarflotanum, og skilið haretur.

Hettar er so einasti bólkur sum er best reguleraður frá natúrunnar upphavi. Menn mugu sanna at hesi bæði árinu hava verið so óvanliga

góð fyri fisk og veður, og koma kanska ikki aftur tey næstu 20 árinu. Eisini hava verið so vánaligar tíðir, sum neyvan í Føroya søgu áður.

Har menn sum hava haft møguleika at róg út, hava gjørt tað heldur enn at fara á ALS, ella rýma av landinum. So vælsignaðir dreingir, takið tað nú róligt, lat nú útróðrarflotan fáa frið at fiska, og leggið ikki størri forðingar í vegin, tí tað er strævið nokk hjá monnum frammanundan og fáir hava heilsu og hug til tað lívið.

Um tað gongur sum vit væntað við oljuni, so um 5-10 ár mugu tit nokk avseta 10 talsmilliónir til at fáa menn at fiska. Tit hava stýrt eftir teyri í fleiri ár, so latið ogum siggja at tað glógvær eitt sindur í tykkum.

Vinarliga

Martin Strøm

Norðoyggjar sjálvstøðugar?

Tað er ikki dagur, at tú hoyrir høgur menn í Havn tosa um, at sparast má her og har. Og eftir sum at figgjarliga kreppan enn nývir tí føroysku tjóðina, eru so at siga allir føroyingar samdir í, at enn er langt á mál, til javnvág er á øllum teimum figgjarligu kontoutum, og tí skilir føroyingurin útmerka væl, at tað at spara er alt neyðugt. Men hvi skulu útjáraðskil standa fyri skotinum?

Tak t.d. útróðrin

Dagliga verður norðoyingurin hótur við sparringum, sum niva inn á ein. Útróðrarflotin sum er okkara stoltleiki, ein partur av okkara metan, er í hesum døgum settur undir lupp av nørkum kontórrøttum, sum sita á skrivstovu í Havnini, ikki vitandi hvat teir skulu gera, fyri at fáa dagin at ganga. Nú hava teir funnið uppá,

at hvør útróðrarmaður hvør sær skal senda hvørja viku inn ein seðil, har hann sigur hvat klokkan hann fer til útróðrar, hvat klokkan hann kemur aftur og hvussu nógv hann hevur fiskað. Hetta fyri hvønn dag hann hevur verið til útróðrar. Somuleiðis skal útróðrarmaðurin senda kontórmúsunum í Havnini vektarseðil fyri hvønn túr, og avreiðingar-seðil fyri hvønn túr. Hvat hevði starvsfólk á t.d. Menningarstovni sagt, um tey hvønn dag vóru biðin um at fylla út, nær tey komu til arbeiðis, og nær tey fóru. Og hvat høvdu tey sagt, um tey hvønn dag vóru biðin at skriva, hvat tey høvdu gjørt, hvussu long kaffipausan var, hvussu produktiv tey vóru o.s.fr. Nei tú, tað finnist einasta eitt fólkaslag nú vit skjótt fara inn í ár 2000, sum gongur undir slíkum Stassi-efirliti, og tað eru

norðoyingar.

Men góðtekur tað unga ættarliðið sum nú tekur við í Norðoyggjum slíka viðferð?

Nei, vit góðtaka ikki, at vit við tí produktivu vinnuni skulu halda lív í tí almennu umsitingini, sum samstundis situr í Havn og leggur ætlanir, hvussu vit norðoyingar skulu sparast burtur. Vit kenna øll veruleikan. Ikki er tað nógv sum vit hava her norðuri, men góð eru vit við tað, tí skal eingin koma og taka tað syndrið frá okkum. Ein framhaldsskúla (HF) hava vit, hann vilja tit taka frá okkum, eitt lítið sjúkrahús hava vit, eisini tað vilja tit hava niðurlagt, eitt ússaligt ferjusaðband hava vit, tað vilja tit bara gera verri o.s.fr.

Ti taki eg fult undir við teimum fólku, sum í dag standa fram og krevja sín

rætt. Vit vilja verða viðfarin sum menniskju í einum demokratiskum samfelag anno 1996. Nú er nokk spart her norðuri, gev okkara arbeiðsplássum og arbeiðsfólki arbeiðsfrið.

Loysing?

Eitt er vist, og tað er, at verður ágangurin størri, so er ikki óvist, at talan verður, at vit krevja loysing frá restini av Føroyum. Tí eitt er sikkurt, við okkara úttflutningi og okkara vitan, er einki at ivast í, at vit kunnu lættliga forsyrja teimum 6000 menniskjum sum húsast her norðuri. So til teir høgu menn í Havn: „Lat okkum fáa frið at virka og liva.“

Ein sum vil
Norðoyggjum væl

15 BRT. útróðrarbátar!

Hvør í allari víðu verð hevur uppfunnið 15 BRT. markðið fyri útróðrarbátar? Eru tað politikarnir/landsstýrismenn ella útróðrarmenn?

At leggja útróðrarbátar frá t.d. 4 BRT. og 15 BRT. í sama bólk er jú úttan vit og skil.

Ein hvør politikari sum

fylgir eitt sindur við, veit at ein ágrýtin útróðrarmaður við einum t.d. 4 BRT. báti kann koma undir fultríknar útróðrarbátar og at leggja teir í sama bólk sum bátar, ið eru 15 BRT. er heilt burturvið.

Ein 4 BRT. bátur hevur yvirhøvur ikki somu møguleika at fiska sum ein 15

BRT. bátur, veðrið og streymur hevur sum hvørt mannabarn veit, nógv størri ávirkan á tann minna bátin og harvið bliva fiskidagarnir automatisk reguleiraði.

Ein meiriluti í Løgtinginum vil hava eina skipan við fiskidøgum, men at byta útróðrarbátar upp í meira enn 2 bólkur er ikki neyðugt.

Lat allar útróðrarbátar undir 29 fót fiska og avreiða írit, bátar frá 29 fót og upp til 15 BRT. kunnu so byta fiskidagarnar ásett smb. § 29 í lógini.

Tvøroyri, 29. okt. 1996
Finleif Guttessen